

Týden blázna

Jaroslava Černá

AL
press

edice
KIOKAN

Týden Jaroslava Černá blázna

edice

Copyright © Jaroslava Černá, 2008
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Jaroslava Černá, 2008
Redakční úprava Jana Pleskotová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2016
shop@alpress.cz
První elektronické vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7543-308-4 (PDF)

*Existují tři věci,
před kterými se s respektem skláním.*

*Jsou to:
– štěstí
– strážní andělé
– úroveň současné lékařské péče
a lékaři samotní.*

*Svoji knihu věnuji svému manželovi Milanovi,
který sílu spojení těchto tří esenciálních okolností
prožil a přežil. Dále všem, kteří dostali podobnou šanci
a mají možnost ji promítnout do jednoho dne,
či okamžiku. Do dne, kdy se podruhé narodili.*

Den první

0.15 hod.

Noc byla tichá a temná. Stejně tichá, ale spíše tajemná byla postava muže pochodujícího tmou. Měl své tempo, svůj krok, svou pravidelnou trasu. Noc byla jeho časem, kdy chodil ven. Vyhýbal se lidem. Znal přesně noční zvuky, a ty ho vedly. Čas měřil svým krokem.

Žil jen v noci.

„Ještě dvacet šest kroků a zabočit do parku.“

Muž se snažil šeptat tak tiše, aby se neslyšel. Téměř nepohyboval rty. Nechtěl poslouchat sám sebe a nevěděl proč. Nikdo ho nesměl slyšet, nikdy nahlas nemluvil.

U parku se váhavě zastavil a naslouchal. Všude bylo ticho. Před ním začínala dlážděná hlavní cesta, pravidelně osvětlená, možná kilometr dlouhá. Vyкроčil rázně, ale po pár metrech zvolnil a odbočil na udržovanou cestičku doleva. Hledal tmu.

Pomalým, pochodovým krokem mířil k místu za křovím s lavičkou. Tam se obvykle na chvíli posadil a naslouchal nočním zvukům. Vzdáleně k němu doléhal nepravidelný hukot kamionů z dálnice na druhé straně řeky. Téměř ho nevnímal.

Jeho nočním světem se stal park a les. Pocit, že žije se zvířaty jejich prostým a jednoduchým životem, ho uklidňoval.

Netušil, že dnes si na lavičce neodpočine, jen cítil podivné napětí.

Z dvojice, která lavičku obsadila, jen mladík věděl přesně, co chce. Dívka si zase tak jistá nebyla. Ale alkohol udělal už kus práce za něj a dnes byl přesvědčený, že dosáhne svého. Byl najednou rozhodnutý. Dnes, nebo nikdy. I když neměli kam jít a zvečera se rozhodli pro hospůdku za parkem, věděl, že to musí vyjít.

„Verunko, pojď, dám pod tebe bundu, není sem vidět.“

Dívka málem upadla, tak ji jednou rukou držel a druhou se snažil rozprostřít bundu na co největší plochu. Lavička neměla opěradlo a mladík usoudil, že nejlepší poloha pro jeho záměr bude obkročmo. Toužil už jen po sexu a neviděl důvod, proč by to s přiovilou Verunkou nemělo jednoduše vyjít.

Verunka se chichotala a šmátrala po lavičce. Motala se jí hlava, začínalo jí být špatně a chtěla se posadit. To byl jediný důvod, na nějaký neohrabaný sex na lavičce neměla ani pomyslení.

„Počkej, Michale, počkej, potřebuju si sednout,“ ještě pořád s chichotáním komentovala snahu mladíka, funičiho jí vestoje do rozepnuté halenky.

„Ty nemáš podprsenu...“ překvapený, náhle povzbuzený nahým poprsím se zakousl dívce do levé bradavky a ruce mu rychle sklouzly k zipu jejich přiléhavých džinsů.

„Auu, ty vole, nechej mě, to bolí,“ dívka náhle nahlas vyjekla.

Výkřik sice uslyšeli dva muži, ale jen jeden se zastavil. Byl to ten, který zrovna procházel kolem tmavého křoví svým pomalým, pochodovým krokem.

Zůstal stát a vyčkával, ruce volně svěšené podél těla, nohy u sebe. Zatím nevěděl, co udělá. Normálně se jakýmkoliv lidským zvukům vyhýbal, ale tentokrát se mu výkřik nelíbil. Něčím ho dráždil, znepokojil. Tušil, že se neděje nic dobrého, ale nechtěl se ukazovat. Věděl, jak působí na lidi. Báli se ho a on nevěděl proč. Získával tím nad nimi moc a pro sebe samotou.

„Nech mě, slyšíš... To bolí...“

Další slova už svědčila o zápolení.

„Verčo, tak neblbni, já ti přece nic neudělám. Uvidíš, že to bude fajn... Tak kruci, nechej toho,“ z hlasu mladého muže byla cítit zloba a začínající agrese.

„Ale já už nechci... Nedělej to, já nemůžu,“ hlas dívky začínal znít zoufale.

Muž jen pár kroků od nich pořád nehybně stál, zdánlivě klidný. Ale někde uvnitř se v něm začínala probouzet zloba, pocit, který už dávno neprožil a byl pro něj něčím téměř novým.

Zatím nevěděl co dělat, vyčkával.

Dutý zvuk z křoví zněl jako kopnutí.

„Au..., ty krávo, co to děláš!“

Další zvuk byla jasná facka, hned po tom hysterický pláč.

„Ty hajzle, proč mě mlátíš? Nedělej to. Je mi z tebe zle. Já už nechci...“

Slova se mísila s pláčem a najednou zněla přídušeně.

V ten okamžik se muž rozhodl a v místě, kde vedla k la-
vičce nenápadná cestička, prošel křovím. Zůstal stát dva kroky od hlavy ležící dívky a sledoval zápas.

Mladík jí jednou rukou zakrýval ústa, z kterých vycházely přidušené vzlyky. Druhá ruka se z ní snažila strhnout narvané džínsy. Bylo vidět, že záměr se daří. Dívčino tělo ochabovalo.

Najednou zaklonila prudkým pohybem hlavu dozadu, nemohla dýchat.

Vtom ho uviděla.

Ve stejném okamžiku mladíkovi sjela ruka, uvolnila dívčina ústa a ozval se jekot.

Mladík zvedl vylekaně hlavu a uviděl ho taky.

Obrovskou postavu muže stojícího u jejich hlav. Zezadu ho velmi jemně osvětlovaly lampy od hlavní cesty. Byl vidět jen jeho zářící obrys, mohutný, majestátní, nehybný. Měl dlouhé vlasy, a i když nebyla patrná jejich barva, zářily jemně zlatým světlem.

„Panebože, co to je?“

Pohled na obrovskou postavu je oba ochromil.

A muž stál a díval se. Nemusel se ani hnout, zlost z něj sama vyzařovala, jejich reakci čekal.

„Pryč... Rychle pojď pryč...“ Společný nepřítel je znova spojil.

Během pár sekund byla lavička prázdná a dvojice na útěku.

Udýchaní se zastavili na začátku mostu přes řeku.

„Počkej... já...“ Dívka se v předklonu zastavila, lapala po dechu a náhle začala zvracet.

„Jsi normální? Hod' to aspoň do vody.“ Mladík se opíral o zábradlí mostu, cítil, že se mu taky zvedá žaludek, a se strachem sledoval cestu z parku. Nechtěl přiznat, že hrůzou nemůže ani jít. Jen se díval, jestli je ten příznak nesleduje.

„Proboha... Co to bylo?“ Už s úlevou se dívka narovнала. „Pojďme odsud, ať se to nevrátí.“

„Nějaký magor, nebo blázen.“ Z hlasu byl pořád cítit strach.

„Tak je ti líp?“ už smířlivě se zeptal mladík. Jeho nevydařené sexuální představy úplně překryl strašidelný zážitek.

„Do toho parku už v noci nepáchnu, hajzl jeden,“ dodával si odvahu nadávkami.

A oba, trochu opilí a dost vystrašení, přecházeli most k nočnímu, osvětlenému městu. Šli tak metr od sebe, už je nic nespojovalo, jen společný strach.

Ten se ale rozplynul na první velké světelné křižovatce, v tuto hodinu s minimálním provozem a blikajícími oranžovými světly.

Uplynulo několik minut a muž pořád stál na stejném místě, ve stejné poloze. Na chvilku zavřel oči a jen poslouchal. Všechno bylo pryč. Jeho pocit zloby skončil s úprkem dvojice. Jediné co zůstalo, byla bunda na lavičce. Lhostejně se na ni zadíval. I v nočním šeru dobře viděl.

Tlumené světlo lamp z hlavní cesty pořád jemně zezadu prosvítalo jeho vlasy a vytvořilo mu kolem hlavy a části ramen nevýraznou svatozář. Jinak měl vlasy úplně bílé, vlnité a sahaly mu až do půlky zad. Pár dlouhých pramínků mu lemovalo bledý obličej a přecházelo ve stejně bílé a stejně vlnité vousy.

Mohl by být pohádkovým dědečkem, kdyby ve skutečnosti nepůsobil hrůzu.

Za svoji impozantní postavu vděčil obrovskému teplému hubertusu. Sahal mu téměř do poloviny lýtek. Nepamatoval si, kdy ho naposledy odložil. Muž byl ve skutečnosti sice hodně vysoký, ale štíhlý. Držel tělo až nepřírozeně rovně, hlavu vzpřímeně, ruce podél těla. I když pochodoval v noci parkem nebo se toulal po lese, ruce jako by s tě-

lem nespolupracovaly. Téměř nikdy se nehýbaly v rytmu kroků. Nosil pevné kožené boty a ty vyzul jen tehdy, když mu přerůstající nehty zabránily v další chůzi. Jednou za čas si je ořezal nožem, a to jen proto, aby mohl zase chodit. Nehty na rukou nestříhal nikdy. Rostly a ulamovaly se samy. Ty nejdelší teď zrovna vypadaly jako malé vývrtky, ale byly jen tři. Dva na levé ruce a jeden hodně dlouhý a spirálovitě zkroucený na pravém malíčku.

Myl se jen v létě v řece, ale zato pravidelně a každou noc. K chůzi přidával plavání až do podzimu, dokud snesl chladnou vodu.

Vlasy i vousy si pravidelně každé ráno rozčesával. Ráno pro něj začínala noc.

Na boty měl veliký kartáč.

Vlastně působil čistě. Nejčistší byly jeho oči. Průzračné, světle modré a prázdné, do kterých se nikdo nedíval, ani on sám. Neměl zrcadlo, nevěděl, jak vypadá.

Ale věděl, jak působí na lidi. Báli se ho všichni. Při nejmenším je dokázal vylekat jen svým zjevem, a protože to věděl, snažil se jim vyhýbat. Tušil, že to není dobré.

Využíval toho jen v situacích podobajících se těm dnešním, když ho někdo vyprovokoval a vyvolal v něm zlobu.

„Sto dvacet šest kroků k jezírku,“ neslyšně zašeptaly téměř nehybné rty, částečně překryté bílými vousy. Postava se jako na povel otočila doleva, prošla cestičkou v křoví a zamířila k jednomu ze dvou jezírek v hradeckém městském parku.

Z hospody za parkem vyšla skupina asi osmi lidí. Veselý hovor a smích se rozléhaly nocí.

„Třicet šest kroků k altánu,“ tiše se rozhodl osamělý muž.

Schoval se za jeden ze sloupů a nehybně stál, dokud hlas neutichl kdesi na mostě k Hradci.

Pak už byl konečně klid a on mohl nerušeně pokračovat v chůzi po obvyklé trase.

Znal ji z paměti a málokdy ji měnil. Během deseti minut za sebou nechal druhé jezírko, dnes se u něj nezastavil.

Byly dvě hodiny po půlnoci.

Bývalé okresní město Hradec asi s třiceti tisíci obyvateli bylo teď téměř tiché. Jen při úderu zvonu ze starého kostela projel náměstím osamělý taxík. Za chvíli, ale opačným směrem pomalu projíždělo auto městské policie. Asi třicítkou mířilo z mírného svahu směrem k řece, pak přes most kolem parku, svou obvyklou trasou do menší, ale zato výstavnější části města. Hlídky asi půl hodiny projížděla vilovou čtvrtí, pomalu, pořád třicítkou.

Všechno bylo v pořádku, spali dokonce i hlídací psi.

Postavu muže procházejícího stejnými ulicemi nikdo z nich nezahlédl.

Uměl se jim vyhnout a pochodovým krokem už mířil k lesu.

V místech, kde upravené ulice přecházely v malé pás louky, se zklidnil a zpomalil. Sem už světlo města nesahalo a nikdo ho nemohl vidět. Ještě kousek pole a byl v lese. Aniž by si to uvědomoval, hluboce vydechl a zastavil se.

Nosem nasál vlhký a voňavý vzduch. Při výdechu se uvolnil, strnulá ramena jako by trochu poklesla. Když znova vykročil, jeho chůze byla najednou přirozenější a lehčí, přestože šel do kopce. Nic z toho nevnímal. V sobě měl klid a před sebou víc než dvě hodiny volné chůze lesem.

Za roky svého nočního života dokázal přesně odhadnout, kdy začínají zpívat ptáci, kdy se blíží svítání a kde musí na své cestě být, aby ještě za šera došel domů.

Prošel svou trasu lesem.

„Osmdesát šest kroků přes lávku.“

Po lávce jen pro pěší se dostal zpět přes řeku.

„Tisíc tři sta dvacet kroků domů.“

Poslední část jeho cesty ho vedl vyšlapaný chodník po břehu řeky, po proudu směrem k prvním domům a zahradám města. Hned druhá zahrada byla ta jeho. Svažovala se až téměř k vodě, plot končil pár metrů od břehu.

Stará rezavějící branka byla jako tehdy před lety připevněná ke sloupku plotu jen drátěným okem.

Začínalo svítat, ozývali se první ptáci a vlhkým ranním vzduchem se neslo nepříjemné zavrzení zahradní branky až k domu na druhé straně zahrady. Hned vpravo za brankou, přilepená k plotu, byla malá zděná kůlna, původně na dřevo. Oprýskané, kdysi zelené dřevěné dveře se daly zavřít jen zástrčkou, ale zato z obou stran. Muž vešel do zahrady, už zase strnulý a rovný. Cíleně došel k velkému dřevěnému špalku na sekání dřeva uprostřed malého vyšlapaného plácku hned před kůlnou. Postavil se před něj, pak se náhle zlomil v pase a toporně se posadil. Ruce položil na stehna přikrytá kabátem. S obličejem směrem k domu a očima upřenýma na pravé horní okno čekal na pohyb záclony a pokyn ruky. S jeho dlouhými, po noci zcuchanými vlasy si začal pohrávat ranní větřík. Zvláštní sedící postava mohutného muže se splývajícími bílými vlasy a vousy vypadala v tmavém ranním oparu neuvěřitelně.

Paní Miluška vnímala zavrzení zahradní branky ještě v polospánku. I přesto, že byl zvuk vlastně nepříjemný, podvědomě se usmála, pomalu otevřela oči a otočila se na bok. Dívala se k oknu a pomalu se v posteli posadila.

Svívalo.

Spustila nohy do teplých papučí a těžce vstala. Po ránu už bývala celá ztuhlá a chvílku trvalo, než se rozhýbala. Srovnala si flanelovou noční košili na mohutném poprsí a došla k oknu.

Věděla, co uvidí. Seděl tam jako každé ráno.

Už téměř osm let.

„To snad ani není pravda.“

Odhrnula záclonu, zamávala sedící postavě.

To byl jediný okamžik, kdy mu mohla z dálky vidět do obličeje, a pokaždé měla pocit, že je rád, že ji vidí. I když se jeho výraz nezměnil a do očí mu na tu vzdálenost neviděla. Možná to byl jen pocit. Pak záclonu pomalu spustila. Teď už ji vidět nemohl, a tak stála, tentokrát déle než obvykle, a sledovala svého podivného podnájemníka.

Muž se toporně zvedl, jako na povel se otočil a po pár krocích zmizel ve starém dřevníku. Sám se zavřel na zástrčku, sám se tak rozhodl.

Najednou si uvědomila, jak je bez něho zahrada prázdná. Vědomí, že teď ho sice nevidí, ale za chvíli na něj bude moct mluvit, i když jí neodpovídá, jí dávalo alespoň malý pocit jistoty, že není úplně sama. Ještě chvíli se dívala ven.

Končilo léto, začínal podzim. Zatím nenápadně, ale ranní chlad od řeky téměř cítila.

A změnu začínala cítit i v kostech. Pomalu a opatrně scházela ze schodů do přízemí. Kdysi zlomená stehenní kost a kyčel se teď po ránu začínaly ozývat. Celá levá noha byla ztuhlá a někdy tupě bolestivá.

„No jo, to už je asi věkem.“ Paní Miluška byla zvyklá mluvit sama se sebou a vůbec jí to nepřišlo divné. Nao-pak. Deset let byla vdova a žila sama. Manžel zemřel dva-cátého pátého září 1988. Tak s kým měla doma mluvit?

A pak po dvou letech samoty přišel najednou Franta. Dvacátého pátého září 1990.

Vlastně vůbec nevěděla, jak se jmenuje, prostě mu dala jméno po svém manželovi a on nijak neodporoval. Nikdy jí v ničem neodporoval. Ze začátku z něho byla vystrašená a nevěděla co dělat. Nikomu neřekla, že se u ní na zahradě objevil cizí muž, asi blázen. Připadal jí více vystrašený než ona.

Prostě tady jednou ráno byl, seděl na špalku na sekání dřeva a zíral na její dům. A protože byla silně věřící, vzala to jako znamení od Boha a svého zemřelého muže. Tehdy, stejně jako dnes a pak každý den, se před východem slunce schoval do dřevníku. Nikdy jí neublížil. Naopak, každý rok zryl celou zahradu, sekal a chystal dříví, vždycky sám od sebe uklidil uhlí. Ale jen v noci, vlastně hned po setmění, aby ho nikdo neviděl.

Věděla, že chodí v noci ven, ale netušila kam, a on jí to nikdy neřekl.

Nikdy taky nevycházel za denního světla. A to byla jediná věc, která Milušce vrtala hlavou. „Co tam celý den dělá?“

Věděla, že si někdy nosí ze svých nočních procházek knihy.

„Takže čte? Nebo spí?“

Kladla si nahlas stejné otázky už snad posté, napouštěla do konvice vodu na čaj, pustila rádio, poslouchala zprávy. Umyla se v umývadle v kuchyni a pročešávala si husté, tmavé, málo prošedivělé vlasy.

„Jako hřebíky,“ postěžovala si sama sobě do zrcadla, ale byla ráda, že jsou jaké jsou. Teď po padesátce zjistila, že jsou vlastně kvalitní a dodávají jí mladší vzhled.

„Co bys chtěla, vypadáš dobře, a kdybys tak neztloustla, mohla bys být ještě holka k světu,“ vesele se povzbuzovala a chystala dvě snídaně.

„Franto, to nám zatím bude muset stačit,“ prohodila a mazala chleba tenkou vrstvou sádla.

„Ale neboj, dnes jdu do práce a určitě se pro nás něco najde. A v pondělí je důchod.“

V jedné ruce velký hrnek hodně sladkého čaje, ve druhé talíř se dvěma krajíci chleba a na sobě obrovský vybledlý svetr z pravé ovčí vlny vyšla zadními dveřmi na zahradu až k domku a postavila snídani těsně vedle dveří. Lehce zaklepala.

„Franto, přinesla jsem ti jídlo... a děkuju za posekané dřevo. Nepotřebuješ něco? Kdybys něco potřeboval... Vždyť víš, stačí zaklepat a nějak mi to říct. Ne...? Tak ne.“ Chvilku mlčela. „A Franto, nezapomeň si vyprázdnit láhve, ať nám to tady nesmrdí. Já vím, nezapomeneš... a Franto...“

Najednou měla sto chutí mu říct něco hezkého, ale nevěděla co, chyběla jí slova.

„Tak já už zase musím. Dobrou chuť. Dneska jdu do práce, tak na shledanou.“

Poslední slova zněla rozpačitě, nevěděla, jestli ho to vůbec zajímá. Povzdechla si a vracela se do domu.

Uvnitř minimálního prostoru stál za dveřmi muž v obvyklé poloze, ztuhlý, vzpřímený, ruce podél těla, nohy u sebe a hltal každé její slovo. Téměř nedýchal, aby ji nějak nevyplašil. Kdyby mohl, plakal by. Ale nemohl.

Kdyby mohl mluvit, mluvil by s ní. Ale nemohl.

Kdyby mohl křičet, křičel by. Ale nemohl.

Nevěděl proč to nejde a nepátral po tom. Věděl, že ta žena se jmenuje Miluška. Řekla mu to několikrát, když mu začala nosit jídlo.

Taky věděl, co to znamená jít do práce. Znamenalo to jídlo. Paní nosila z práce jídlo! To byla dobrá zpráva.

„Tak se, Franto, najez, bůhví co dnes dostanu.“

Miluška zabouchla dveře ze zahrady, zamkla za sebou, opatrně vyšla pár schodů do kuchyně a hned zamířila k oknu. Talíř i hrnek byly pryč.

„To je rychlost. Škoda že se mě tak bojíš. Škoda že nemluvíš. Jo, jo, Franto, asi to tak má být...“

Ani neodhrnula záclonu a tiše se dívala na zdánlivě opuštěný dřevník.

Povzdechla si, zakroutila hlavou a sedla si ke stolu ke dvěma krajícům chleba, jen o trochu menším než dostal Franta.

Neslyšně se před jídlem pomodlila.

„Kdo ti, chlapče, asi tak hrozně ublížil?“ Zarazila se „Nebo jsi někomu ublížil ty? Proč musíš tak žít? Cos udělal?“ Dlouze se napila čaje a konečně se zakousla do chleba.

15.30 hod.

„Paní vedoucí, prosím... Můžu?“

Směna jí pomalu končila, a tak se nesměle vydala za vedoucí kuchyně a jídelny. Dveře do kanceláře byly otevřené, vedoucí se hrabala zamyšleně v nějakých papírech a ona ji tak nerada rušila.

„Miluško, ale to víte, že ano. Už se chystáte domů? Tak pojďte, něco spolu určitě najdeme.“

Měly spolu dohodu. Miluška chodila dvakrát třikrát týdně do kuchyně pomáhat a dostávala za to jídlo.

„Jak jste to dnes zvládla? A co noha? Nezmáhá vás to?“

Zdálo se, že paní vedoucí je ráda, že ji někdo na chvíli od toho papírování osvobodil. Ve skutečnosti měla ráda Milušku. V duchu ji obdivovala, jak bez reptání dělá ty nejhorší práce a úklid celé kuchyně. A jen za jídlo. Pro ni a pro toho jejího bezdomovce. Byla jediná, kdo o tom věděl. Proto se spolu domluvily, že jídlo jí bude vydávat

sama. Kuchařky si ho vždycky tajně nosily domů, ale poměry se hodně změnily a už to nebylo tak jednoduché.

Navzájem se hlídaly a dokázaly se i dost nepříjemně kvůli zbytkům masa pohádat. Srovnala s Miluškou krok, zpomalila a vzala si od ní konvičku na polévku. Že si bere za práci jen jídlo, věděly všechny, ale stejně... Dokázaly závidět každý knedlík.

Společně vešly do velké, vzorně uklizené kuchyně. Vařily se tady jen obědy, ale zato pro všechny školy v centru Hradce.

„Tak dnes byla gulášovka, to vám dám plnou i na zítra.“ Vedoucí opravdu nalila polévku až po okraj. Pak na ni spiklenecky mrkla.

„Nechala jsem vám odložit balík buchet, to budete mít taky na dva dny,“ téměř s radostí jí pomáhala s velkým balíkem do kárované tašky.

„Miluško, ze včerejška nám zbyly knedlíky, nechcete? Víte, že vypadáte unaveně? Už si to sbalte a jděte domů, odpočiňte si.“ Během řeči vytahovala z velké lednice dva celé knedlíky a přidala jí šest vajec a máslo.

„Děkuju, paní vedoucí, moc děkuju, jste na mě tak hodná. Já už půjdu domů...“

„Miluško, zdá se mi to, nebo jste nějaká smutná?“

Miluška zůstala rozpačitě stát u dveří. „Já jsem si ráno spočítala, že to bude za týden deset let, co mi umřel manžel. A osm let, co přišel ten druhý Franta... a nějak se mi tomu celý den nechce věřit, tak se mi to vrací, pořád na to musím myslet.“

A paní vedoucí najednou nevěděla, co má říct, jak tu hodnou a prostou paní Milušku utěšit nebo uklidnit.

„To bude zase dobré, uvidíte, odpočinete si přes víkend, hlavně ať noha nebolí, v pondělí vás zase budeme potřebovat. Co bychom si tady bez vás počali...“

Miluška se usmála, šťastná, že ji bude někdo potřebovat přes víkend i v pondělí, vděčně poděkovala a sklonila se k těžké tašce.

„Snad to unesete, a hezký víkend,“ popřála jí vedoucí jídelny.

17.20 hod.

Štrachavé kroky a nesmělé zaklepání muže v kůlně zaskočily. V polospánku seděl v oblíbené poloze, jen hlavu měl nachýlenou na prsa. Zády se opíral o hromadu knih, která už zabírala většinu místa na starém křesle, ruce položené na kolenou. Rychle vstal. Nohy na zemi se ani nepohnuly. Prostě se jen napřímil ze sedu do stoje, oči upřené na dveře. Nikam jinam se ani dívat nemohl. Dveře byly těsně před ním, malý prostor stačil akorát tak na to, aby se daly otevřít. Z miniaturního okénka za ním dovnitř ještě proudilo denní světlo.

„Franto..., já jdu dnes dříve, víš, tak ti nesu jídlo dříve. To ta noha..., asi bude změna počasí. Pekelně mě bolí.“

Paní Miluška vycítila napětí za dveřmi.

„Tak se, Franto, nezlob. Já jsem ti to ohřála, je to polívka a knedlíky... A dostali jsme povídkové buchty, jsou moc dobré. Víš, já si dnes musím vzít prášek na bolest a půjdu si hned lehnout. A dnes je pátek, tak se budu dívat na televizi.“

Muž tiše naslouchal hlasu, oči upřené na talíř a hrnek od ranního jídla. Nestihl to nachystat před dveře a cítil se proviněně.

„Tak já zase půjdu. Franto, jestli můžeš, sněz si to, dokud je to teplé... a Franto...,“ chtěla ještě dodat, aby nezapomněl vyprázdnit láhve, ale zarazila se.

„Tak já už jdu, na shledanou zítra.“

Muž stál, bezbarvé oči upřené na dveře.

„Nemůžu. Nemůžu to teplé, je moc světlo... Paní bolí noha. Je to slyšet, když jde, ale vezme si prášek a bude jí dobře. Padesát šest kroků k domu...“

Posadil se, položil ruce na kolena a čekal, až se zešeří.

„To nevadí, bude ti to chutnat i studené.“ Paní Miluška bezmocně pokrčila rameny, když viděla kastrůlek i talíř s buchtami ještě po půlhodině na stejném místě.

Pak pustila televizi a zabalila se do deky. Prášek zabíral, bolest ustupovala.

Setmělo se.

Dveře od kůlny se neslyšně otevřely.

Pokojem s tiše puštěnou televizí se neslo tiché, spokojené pochupávání.

Stejně spokojeně se za chvíli tvářil najedený muž.

„Paní bude mít zítra radost, všechno jsem snědl.“

Pak vrzla branka, zůstala otevřená a muž šel několikrát k vodě. Napřed umyl nádobí. Potom vzal dvě velké láhve od mléka naplněné močí, vylil je do řeky a vypláchl. Postavil je na své místo do kůlny hned za dveře. Nechal otevřeno, po paměti sáhl na jednu hromadu knih, vzal velký, hustý hřeben a pomalu si začal rozčesávat vlasy a vousy. Velmi, velmi pomalu a systematicky je česal a česal.

„Paní se dívá na televizi,“ okomentoval modře osvětlené okno tak tichounce, aby se neslyšel.

Vrátil hřeben na místo, vyšel ven a zavřel za sebou dveře na zástrčku.

„Devět kroků k brance.“

Prošel, otočil se, zavřel branku, zajistil ji drátěným okem a vyrazil s proudem řeky po pěšině směrem k Hradci.

Paní Miluška vrznutí branky tentokrát neslyšela. Tvrdě spala.

21.50 hod.

Touto dobou byl v části staré zástavby města klid. Starší domky se zahradami k řece, starší lidé sledující televizory starších značek. Až po několika stech krocích začal k pochodujícímu muži doléhat hukot kamionů, projíždějících po hlavní cestě, která vedla částí Hradce.

Chodník se změnil v cestu tak na jedno auto a ta kopírovala řeku stáčející se doprava. Za okamžik se přiblížila k hlavní silnici a hukot aut zesílil. Obě cesty se téměř setkaly na velké světelné křižovatce. Hlavní silnice z Polska a Slovenska mířila na Brno a zrovna v Hradci vedla těsně podél řeky. Vedlejší směřovala z náměstí přes most k velkému parku a nejvýstavnější městské čtvrti.

Protínaly se před mostem.

22.25 hod.

Muž se soustředil na chůzi a počítal kroky. Ve chvíli kdy dorazil k mostu, sjíždělo z něj vysokou rychlostí auto. Nevšímal si ho a zabočil doleva.

„Sto šestnáct kroků přes most,“ tiše zašavelil a začal v duchu počítat.

Jedna, dva, tři... Ke čtyřce nedošel. Za ním se ozvala obrovská rána. Instinktivně se skrčil, hlavu zakryl rukama. Strašně se lekl a po dlouhé době vnímal, jak mu rychle a hlasitě tluče srdce.

Ta rána v něm něco zlomila.

Byl to náhlý, prudký zlom něčeho v něm samotném. Zároveň ucítil ostré světlo, které ho na okamžik úplně oslepilo. Jako kdyby se zadíval do poledního slunce. Vlna

strachu ho ochromila, věděl, co se stalo. Vybavil se mu útržek vzpomínky.

Jsou mrtví. Je horko, slunce mu nesnesitelně pálí přímo do obličeje. Musí pryč.

Já jsem to zavínil. Jsou mrtví. Rychle pryč. Pryč od bolesti, od žáru ve tváři... do tmy.

Slunce je bolest... den je bolest.

„Musím jim pomoci, nesmím utéct,“ zakřičel nahlas a jasně slyšel svůj hlas.

Přemohl strach a ochrnutí a otočil se. V tom okamžiku se to stalo. Jako když otočíte klíčkem v zapalování auta, které roky nejezdilo. Motor naskočí a auto se rozjede.

Něco se v něm sepnulo, něco se propojilo.

Všechno co v dalších minutách udělal, jako by za něj dělal někdo jiný. Nepřemýšlel, jen dělal. Věděl přesně co. Věděl přesně jak.

Rozběhl se ke křižovatce zvláštním, těžkopádným poklusem.

Mohutná běžící postava s vlajícími bílými vlasy a vousy vypadala hrozivě. Stejně hrozivě vypadalo auto napasované pravým bokem pod kamion.

Najednou bylo ticho, na vteřinu úplné ticho. A ta chvíle mu stačila.

Už ani na okamžik nezaváhal a naštěstí bez problémů otevřel dveře u řidiče. Rychle se ho snažil dostat ven. Ten vypadal, že je jen v šoku, zaklíněný mezi sedadlo a volant. Asi se praštil do hlavy, vůbec nevěděl, co se děje. Posadil ho na trávu u cesty a běžel zpět k autu. Zatímco lezl stejnými dveřmi dovnitř, ucítil sytý zápach benzínu.

Musíš rychle, bouchne to, proletělo mu hlavou.

V autě byly ještě dvě ženy. Jedna na sedadle spolujezdce a vzadu mladinká dívka. Ta sténala.

Žena byla v bezvědomí, a když ji tahal ven, byla neuvěřitelně těžká. Ani nepostřehl, že se mu zlomily poslední tři dlouhé nehty, jeden až do krve. Položil ženu na trávnick a okamžitě se vrátil pro dívku. Dostat ji ven už tak jednoduché nebylo, a jakmile s ní pohnul, omdlela. Pravá nohavice kalhot byla celá nasáklá krví.

Musí ven, musí rychle ven. Zápach benzínu byl intenzivní.

Svlékl si kabát, vyprostil dívku z auta a opatrně ji na něj položil.

Napřed rychle pryč!

Táhl kabát s dívkou k místu, kde bezvládně ležela žena, asi její matka, a něco nesmyslně blábolil řidič. Rychle zhodnotil stav obou žen a zjistil, že potřebují okamžitě pomoc.

Nejsou mrtvé! Nejsou mrtvé!

„Nůž... Rychle, nemá někdo nůž?“ Oslovil skupinku lidí z aut, kteří museli kvůli zablokované cestě zastavit.

„Tady.“ Jeden z přihlížejících mužů mu podal červený kapesní nůž.

Rozřízl kalhoty.

„To je tepenné krvácení. Pojdte sem, dejte sem rychle dva prsty.“ Nekompromisně přikázal muži, který mu podal nůž.

Pak mu prsty přitlačil hluboko do rány na stehenní tepnu. Krvácení naštěstí téměř ustalo.

Rychle se otočil k ležící ženě. Zjistil, že nedýchá. Zaklonil jí hlavu, uvolnil dýchací cesty a začal s umělým dýcháním. Ve stejném rytmu jeho hlubokého výdechu se hrudník ležící ženy lehce nadzvedával. V okamžiku, kdy žena začala dýchat sama, se ozval z místa nehody silný výbuch. Všechny postavy se instinktivně přikrčily.

„Zavolal někdo sanitku?“

„Já, hned jak jsme zastavili,“ ozvala se žena z davu.

„Tak zavolejte i policii a hasiče,“ přikázal muž s prsty na teple.

„Já jsem policajty už volal,“ zaznělo poblíž.

„Už to neudrším,“ ozval se muž skloněný u dívky.

„Ukažte, vystřídám vás, ta žena už dýchá sama.“

„Vy jste doktor?“ Otázka zněla nesměle.

„Jistě... Musíme s tím něco udělat, nějak to stáhnout, jestli rychle nepříjede sanitka.“

„No, nevypadáte...“ Držel před sebou ruce od krve a nedůvěřivě si prohlížel dlouhé vlasy a vousy toho zvláštního doktora. „A jste taky zraněný.“

Fascinovaně sledoval muže, který o sobě tvrdil, že je doktor, ale spíše vypadal jako blázen. Po jeho dlouhých bílých vlasech stékala krev. Částečně se do nich vsakovala a částečně tvořila velkou červenou skvrnu na levé straně světlého, sepraného svetru. On sám si toho nevšímal.

Sirény dvou sanitek se najednou rozječely hodně blízko a oba si vydechli.

Dva lékaři v červených kombinézách se ujali tří zraněných. Vlastně s řidičem kamionu čtyř.

První sanitka odjela s těžce zraněnou ženou, zajištěnou kyslíkovou maskou, a dívkou v bezvědomí, s ránou na stehně ošetřenou kompresivním obvazem.

Na místě zůstala policie, dva řidiči, ještě jedna sanitka s lékařem a zvláštní postava muže, kterého si najednou nikdo nevšímal. Dlouhé bílé vlasy měl spleené krví.

Stál a tiše sledoval lékaře, jak dává uklidňující injekce dvěma řidičům v šoku, tomu jednomu ještě fixoval krční páteř. Pak je naložili do druhé sanitky.

Muž sklonil hlavu. Na zemi viděl malý kapesní nožík. Zvedl ho a vykročil ke skupince dvou policistů a řidiče, který mu pomáhal ošetřovat zraněné. Ten zrovna rozklá-

dal rukama, něco vysvětloval, pak se všichni otočili k blízcí se postavě a ztichli.

„Tady je váš nuž a děkuji za pomoc, bez vás bych to nedokázal.“

„Ale dokázal, byl jste skvělý. Zrovna tady policii vysvětluji, že jste jim všem zachránil život, kdybyste je z toho auta nedostal...“

Oba policisté vypadali překvapeně.

Oba ho znali. Oba věděli, že je neškodný bezdomovec, blázen. Věděli, že bydlí v zahradě u paní Milušky Horníkové, která mu říká Franta, a že jí pomáhá a nemluví. Nikdy s ním nebyly problémy. Teď stál před nimi bez svého obrovského kabátu, ve kterém ho vídali procházet nočním městem.

„Ale to je přece Franta,“ konečně se jeden z policistů vzpamatoval.

„Franto, vlastně pane... Vy jste doktor? Vy jste jim zachránil život! Vy mluvíte?“

„Já... Ano, jsem doktor, ale asi nejsem Franta... Jsem tak rád, že nejsou mrtví. Víte, bylo hrozné horko, myslel jsem, že se všichni zabili. Pak jsem cítil benzín.“

Hlas muže ztrácel na síle, postava se lehce zakymácela, nožík z jeho ruky pomalu vyklouzl a zazvonil o zem. Najednou viděl policisty v bílém rámu, ten se zvětšoval, až bylo bílé úplně všechno. Všechno bylo bílé a v obličeji cítil nesnesitelně horko.

Definitivně ztratil vědomí.

Tři páry rukou mu nedovolily spadnout na zem.

„Doktore! Máme ještě jednoho zraněného na hlavě. Dost to krvácí a nějak nám tady zkolaboval.“

„Už jsem si ho všiml dříve. Proboha, kdo to je?“ Doktor se konečně pozorně zadíval na muže v bezvědomí a prohlídl mu ránu na hlavě.